

DIGITAL TEKNIK GÖR VÅLDET GRÄNSLÖST

Den digitala tekniken gör att hot, kontroll, våld och trakasserier kan pågå dygnet runt och utan geografiska gränser. Stalkning på nätet, digital övervakning och kränkande material som sprids utan samtycke är i dag en del av många flickors och kvinnors vardag.

– För många som utsätts tar våldet aldrig paus. Det kan fortsätta genom att våldsutövaren sprider bilder eller genom kontroll, hot och kränkningar i digitala miljöer. Samhällets stöd behöver bättre spegla den digitala verklighet som många våldsutsatta lever i, säger Sofie Kindahl, utredare vid Jämställdhetsmyndigheten.

Jämställdhetsmyndigheten har kartlagt hur våld utövas och förstärks genom tekniken, och vilka krav det ställer på samhällets skydds- och stödinsatser. Rapporten visar att utsattheten är omfattande och att det finns tydliga könsskillnader. Nätrelaterade brott är mer än dubbelt så vanliga mot flickor som mot pojkar. Den digitala utvecklingen har däremot inte skapat en ny typ av våld. Samma psykiska, sexuella och ekonomiska våld som tidigare kan nu ske med hjälp av mobiltelefoner, appar, GPS-funktioner och sociala medier.

– Det finns en risk att vi fokuserar på tekniken som den skadliga faktorn och sätter in åtgärder som begränsar våldsutsatta personers rörelsefrihet eller tillgång till digitala miljöer. Men ansvaret hör hemma hos våldsutövaren och det är utövandet av våld vi bör rikta in oss på att förebygga och stoppa, säger Sofie Kindahl.

Jämställdhetsmyndigheten drar slutsatsen att våldet i digitala miljöer får konsekvenser för både individers trygghet och hälsa – och för det demokratiska samtalet. Nio av tio riksdagsledamöter har upplevt nätbaserat hat, där kvinnor oftare möter sexualiserade och könsbaserade angrepp.

– Tekniken används i dag för att kontrollera och skada, men den kan också användas för att skydda och förebygga. Vi lyfter bland annat fram att sociala medie-plattformarna behöver ta ett större ansvar och att AI-verktyg kan

användas både för att identifiera mönster och effektivisera insatser. Det är också viktigt att de som möter våld i sitt yrke lär sig mer om hur tekniken används för att utöva våld, säger Sofie Kindahl.

Fakta: Utsatthet för våld med teknikens hjälp

Av de polisanmälda brotten mot flickor har 28 procent skett på internet. Motsvarande siffra för pojkar är 12 procent.

Bland gymnasieelever har 38 procent av flickorna utsatts för sexuella kontaktförsök av en äldre person före 15 års ålder, jämfört med 11 procent av pojkarna. Bland unga med annan könsidentitet är andelen 44 procent.

8,5 procent av kvinnorna och 5,5 procent av männen har utsatts för våld som utförts med teknologins hjälp i en nära relation. 28 procent av de unga tjejer som haft en nära relation uppger att de utsatts för upprepat digitalt psykiskt våld. 19 procent av pojkarna hade utsatts för upprepat digitalt psykiskt våld och bland unga med annan könsidentitet var andelen 25 procent.

Sexualbrott utgjorde närmare en tredjedel av de anmälda brotten mot flickor online. Motsvarande siffra för pojkar var 4 procent.

För mer information:

Simon Falk, pressansvarig
031-392 90 52
press@jamstalldhetsmyndigheten.se